

PAIS

Autodeterminació: Euskadi crispat

El tema de l'autodeterminació pot esdevenir una de les assignatures que el govern central haurà de resoldre d'una vegada. A Euskadi, el posicionament de Felipe González ha obert la caixa dels trons.

Per al PNB les declaracions contra l'autodeterminació posen en perill la mateixa democràcia.

La polèmica encetada pel Parlament de Catalunya pel que fa al dret d'autodeterminació i la seua continuïtat en les iniciatives de tipus parlamentari dels partits abertzales bascos ha assolit unes cotes de crispació —sobretot a Madrid— desconegudes fins ara.

Les, qualificades com agressives, manifestacions del president del govern espanyol, Felipe González, en què amenaçava, amb poc de subterfugi, de parilitzar el procés de transferències autonòmiques i aplicar "meca-

nismes excepcionals" de la Constitució en cas que continuara el tema endavant, han fet reaccionar els partits nacionalistes d'Euskadi. Si hi afegim les declaracions d'alts comandaments militars, com és el cas del general Casinello, en les quals quedava clara la intenció de l'exèrcit per defensar la unitat d'Espanya "amb totes les seues conseqüències", tindrem un panorama polític crispat i enfrontat.

El passat dia 8, les executives d'Euskadiko Ezkerra, Eusko Alkartasuna i Eusko

Alder Jeltzalea (PNB), mantingueren unes reunions per tal d'analitzar les postures adoptades pel poder central. Conseqüència d'això han estat els posicionaments durs i molt crítics davant la reacció de González, la qual EE ha qualificat de "greument preocupant"; EA de "xantatge inadmissible i de manifesta il·legalitat"; el PNV de "greu i demesurada, ja que posa en qüestió la pròpia democràcia en impedir que es parle de certs temes" i HB de "clara amenaça del Rei, de Felipe Gonzalez i del

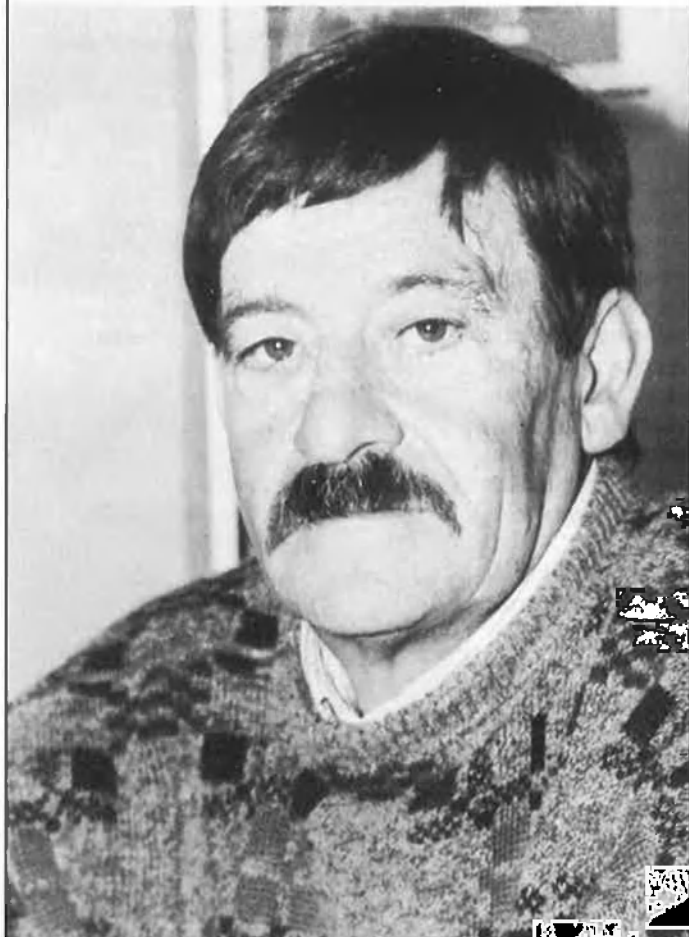
General Casinello". Tant EE com EA han demanat la compareixença del president González en el Congrés de Diputats perquè explique les seues paraules.

Per la seua banda, els partits "estatalistes" han mantingut posicions, en alguns casos erràtiques. És el cas del PSE/PSOE que d'amenaçar amb el trencament del Pacte de Govern amb el PNB, ha passat, per boca de Ramón Jáuregui, a dir que "seria una malaptesa trencar el pacte amb el PNV per la seua postura davant l'autodetermina-

ció". Pablo Mosquera, president del Partit Popular d'Àlaba, després de negar en els últims dies el dret d'autodeterminació per a Euskadi, demanà l'exercici d'aquest dret per al territori històric d'Àlaba respecte de la Comunitat Autònoma Basca, encara que

de Navarra.

Així les coses, el dia 9, la Mesa del Parlament Basc inicià el tràmit corresponent perquè les proposicions no de llei d'EE/PNB per una banda, i EA per l'altra, arriben al Ple que, amb tota probabilitat, se celebrarà el mes

HB jutja les declaracions del rei i Felipe González de clara amenaça.

aquest plantejament ha estat qualificat com de "broma" per destacats dirigents populars. Un company de partit a Navarra, Jaime Ignacio del Burgo, saltava per la seua banda a la palestra pública per a dir que les Corts Generals manquen de legitimitat per a reformar la Constitució i que "la nació espanyola és l'única que té dret a determinar-se lliurement". La reacció de Del Burgo vingué a compte del fet que EA, EE i PNB s'han mostrat disposats a dur el tema de l'autodeterminació al Parlament Foral

de febrer. Una sessió que es preveu moguda i en la qual la tensió entre les forces polítiques abertzales i estatals pot créixer de forma incontrolable. Els crits a la serenitat que s'escolten tímidament en alguns fòrums no acaben de calar en una classe política —la nacionalista—, dolguda i preocupada per la reacció dels poders de l'estat que, com s'ha significat en mitjans abertzales "sempre s'historitza quan es parla d'aquests temes".

José Miguel García Mateache (Bilbao)

Hivern

NOVETATS en LLIBRES

edicions 62 sa

EDITORIAL TRES I QUATRE

SITUACIÓ ANALÍTICA

Manual de Pedrolo
El Cangur, 121. 288 pàgines.

Una novel·la de la sèrie «Temps Obert». Aquí, Daniel Bastida passa revista a la seva vida al divan del psicoanalista abans d'especialitzar-se en una branca de la medicina particularment delicada.

L'HORA DELS ECLIPSIS

Mari Pau Janer
Narratives 314, núm. 15

Una història d'amor guanyadora del premi de narrativa «Andròmina» dels XVIII Premis Octubre.

Edicions BROMERA

EDITORIAL EMPÚRIES

GENS DIFERENTS

S. Bataller-J. A. Marín-J. A. Martínez
Col. Bromera/Teatre
88 pàgs. 490 ptes.

Una història d'històries de gentes actuals, que ens faran riure per no plorar.

EL CONVIDAT DEL DIA D'ACCIO DE GRACIES

Truman Capote
Col·lecció Clàssics de la literatura juvenil
Traducció de Quim Monzó

Tres contes descaradament autobiogràfics, plens de malícia i d'intel·ligència.

La Galera

curial

HISTÒRIES HORRIBLES... PERÒ NO TANT!

Christian Poslaniec
Els grumets de mar enllà, 62

Humor negre per a nols i noles de 12 a 13 anys.

TEATRE CATALÀ DEL ROSSELLÓ SEGLES XVII-XIX (Vol. I)

A Cura de Pep Vila
«Biblioteca Torres Amat», 7

Edicions Proa

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

EL JARDÍ DELS SET CREPUSCLES

Miquel de Palol
Il·lustració de Raimon Sunver
A tot Vent 272-274-275

SOCIOLINGÜÍSTICA

F. Gimeno i B. Montoya
Biblioteca Lingüística Catalana